

Analyse | kraka

17. februar 2016

Hvad skyldes den britiske EU-skepsis? Og den danske?

Af Julie Hassing Nielsen

Briterne skal til stemmeurnerne seneste ved udgangen af 2017 for at stemme om deres EU-medlemskab. Dette notat kigger på, hvad der bestemmer briternes opbakning til EU-medlemskabet, og hvordan det stemmer overens med danskernes opbakning til EU-medlemskabet. På den måde kan vi forudse, hvilke politiske områder som kan forventes debatteret under den kommende britiske EU-kampagne, og hvor dansk og britisk EU-skepsis adskiller sig væsentligt fra hinanden. Herudover kigger dette notat på briternes og danskernes holdning til EU-samarbejdet over tid. Data er baseret på senest tilgængelige tal fra foråret 2015. Det medtager derfor ikke udviklingen under den massive flygtningestrøm i efteråret 2015. Der bør tages forbehold for den udvikling ved læsning af resultaterne.¹

- Briternes EU-skepsis er i høj grad hård EU-skeptisk (dvs. modstand mod selve medlemskabet og ikke kun dele af EU-politikken). Opbakningen til medlemskabet har vedvarende ligget under EU-gennemsnittet siden briterne blev medlemmer af det daværende EF i 1973. Danskerne er derimod blevet mere EU-positive siden 1973. Således har den danske opbakning til EU-medlemskabet periodevis efter år 2000 været højere end den gennemsnitlige europæiske.
- Både danskernes og briternes opbakning til euroen er i dag lavere end EU-gennemsnittet. Opbakningen var særligt dalende under statsgældskrisen (2011-). Briternes opbakning til euroen er lavere end danskernes.
- Briterne og danskernes opbakning til EU-medlemskab skyldes primært bekymring for konsekvenserne for samhandel, beskæftigelse, udenrigsanliggender og økonomi, hvis landet stod uden for unionssamarbejdet.
- Dansk og britisk opbakning til EU-medlemskabet har delvist forskellige årsager. Danskernes opbakning skyldes blandt andet, at man mener, at man er værre stillet, hvis ikke man inden for EU samarbejder om immigrationsproblematikkerne (immigration er her målt bredt til både at omfatte immigration mellem EU-medlemslande og den såkaldte illegale immigration fra konfliktområder uden for EU eller økonomisk migration fra særligt Afrika). Dette resultat kan undre, da Danmark ikke pt. deltager i EU-samar-

---

¹ Analysen er baseret på det seneste data tilgængeligt fra Europa-Kommissionen.

bejdet inden for dette område. En tilsvarende bekymring er ikke at spore i Storbritanien. Dette understøtter en tidligere Krakaanalyse, som viser, at briterne primært ønsker at adressere immigrationsspørgsmålet nationalt, hvorimod danskerne både ønsker at adresserer immigrationsproblematikken på europæisk og nationalt plan.²

Kontakt

Europapolitisk chefanalytiker, ph.d.
Julie Hassing Nielsen
Tlf. 3147 9976
Email: jhn@kraka.org

---

² <http://kraka.org/node/1951>

1. Briterne og EU

Storbritannien blev medlem i 1973

Storbritannien blev medlem af det daværende EF i 1973. Inden da havde briterne tidligere ansøgt om medlemskab i 1961, men fået afslag pga. den franske præsident Charles De Gaulles veto.

Briterne imod politisk integration

Briterne har – ligesom danskerne – altid været skeptiske over for økonomisk og politisk integration på europæisk plan. Og ligesom Danmark blev Storbritannien primært medlem af det daværende EF grundet de økonomiske fordele ved europæisk samhandel. Ligesom Danmark, deltager Storbritannien ikke i flere vigtige politiske områder inden for EU samarbejdet, herunder tredje fase i den økonomiske og monetære union (*herefter refereret til som euroen*).

”Bloomberg-talen” – ønsket om en britisk folkeafstemning

Britisk medlemskab af EU har altid været debatteret i Storbritannien. Stærkt presset af en voksende EU-skepsis i sit politiske bagland, holdt den britiske premierminister David Cameron (De Konservative) den såkaldte ”Bloomberg-tale” i 2013. Her identificerede han tre store udfordringer i briternes forhold til EU. Den ene omhandlede det stadigt voksende skel mellem de EU-medlemslande, som er i Eurozonen, og de, som ikke er. Den anden er krisen i EU’s konkurrencedygtighed grundet blandt andet stor regulering for virksomheder. Den tredje er EU’s manglende demokratisk legitimitet og befolkningsmæssig forankring.³ Cameron lovede i talen en britisk folkeafstemning om det fremtidige tilhørsforhold til EU.

Fire krav til fremtidigt medlemskab

Bloomberg-talen satte gang i diskussion om Storbritanniens fremtidige EU-medlemskab. I november 2015 sendte Cameron sine ønsker til en genforhandling af britisk medlemskab til Det Europæiske Råd, jf. Boks 1. Disse fire ønsker omfatter en sikring af det indre marked for alle EU-medlemmer, som ikke er medlem af Eurozonen. Herudover ønsker Cameron mindre EU-regulering for entreprenører og virksomheder. Han ønsker endvidere at sikre national suverænitet, og at EU ikke altid arbejder hen imod en ”ever closer Union”. Endelig ønsker Cameron, at der bliver sat en stopper for immigrationen til Storbritannien, herunder også det omfang, hvormed immigranter inden for EU har adgang til britiske velfærdsydelser.⁴

Aftale med Det Europæiske Råd

Efter forhandlinger i Bruxelles og samtaler med andre EU-medlemmers Stats- og Regeringschefer forelagde formanden for Det Europæiske Råd, Donald Tusk, i begyndelsen af februar den tentative aftale, som ligger til grund for diskussionerne om en britisk aftale ved Det Europæiske Rådsmøde d. 18-19 februar 2016.⁵ Hvis der findes en aftale på dette rådsmøde om fremtidigt britisk medlemskab, kan den britiske folkeafstemning fastlægges. Den skal finde sted seneste ved udgangen af 2017, men forventes allerede i 2016.

Cameron udfordret hjemme

David Cameron er selv tilhænger af EU-medlemskabet. Men hans partipolitiske bagland er splittet på spørgsmålet. De seneste årtier er det konservative parti blevet transformeret fra at være et parti delt mellem EU-skeptikere og EU-entusiaster til at være et parti, hvor store dele af partiet nu ønsker et såkaldt ”Brexit” – et britisk exit fra EU.⁶ Skillelinjerne internt i partiet er pt. så skarpe, at Cameron har givet sine ministre frit lejde til at argumentere for at stemme nej til et fremtidigt EU-medlemskab ved folkeafstemningen.⁷ Det andet store britiske parti – Labour – bakker op omkring fremtidigt EU-medlemskab.

³ <https://www.gov.uk/government/speeches/eu-speech-at-bloomberg>

⁴ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/475679/Donald_Tusk_letter.pdf

⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5072-2016-INIT/en/pdf>

⁶ Se evt. diskussion af udfordringerne i det konservative parti i følgende indlæg. Financial times: <http://blogs.ft.com/brusselsblog/2016/01/06/cameras-toughest-brexit-task-tory-party-management/>

⁷ <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/083140a2-b3bc-11e5-8358-9a82b43f6b2f.html>

Boks 1 Den britiske premierminister David Camerons fire EU-reformkrav

1. Beskyttelse af det indre marked for ikke-Eurozone EU-medlemslande
2. Forbedret konkurrencedygtighed og mindre regulering for virksomheder
3. Undtage Storbritannien for at arbejde hen imod et stadig tættere unionssamarbejde
4. Kontrol med immigration, herunder adgang til velfærdsydelse for andre EU-borgere

Kilde: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/475679/Donald_Tusk_letter.pdf

2. Briternes og danskernes holdning til EU over tid

Hård og blød EU-skepsis

Briterne har altid tilhørt den mere skeptiske del af EU's medlemmer. Normalt måler man EU-skepsis ud fra terminologien hård og blød EU-skepsis. Er man hård EU-skeptiker, ønsker man at forlade EU-samarbejdet. Er man derimod blød EU-skeptiker, ønsker man kun at undlade integration på nogle politiske områder.

I modsætning til de fleste europæiske lande – herunder også Danmark – har Storbritannien altid haft en stor andel af hårde EU-skeptikere, som ønsker at forlade unionen. Spørgsmålet er, hvordan det har udviklet sig siden medlemskabet af EF trådte i kraft i 1973 og frem til i dag?

Indeks for hård EU-skepsis

Andelen af hårde EU-skeptikere over tid for Danmark, Storbritannien og det europæiske gennemsnit er anført i nedenstående Figur 1. Hård EU-skepsis måles her som et indeks, som består af fem spørgsmål omhandlende hård EU-skepsis. Indekset er konstrueret på en sådan måde, at 5 betyder man er stærkt pro-europæisk og 0 indikerer stærkt EU-skepsis.⁸

Hård EU-skepsis hos briterne er konsistent og stabil

Briterne har igennem hele deres EU-medlemskab udvist hård EU-skepsis. Fra det tidlige britiske medlemskab i 1973 og frem til nu, har opbakningen til EU-medlemskab hele tiden ligget betydeligt under det europæiske gennemsnit, som det ses i Figur 1. Særligt lavt lå briterne i 1980'erne, hvor den daværende konservative premierminister Margrethe Thatcher er kendt for sit EU-motto *"I want my money back"*.

EU-skepsis imod politisk union

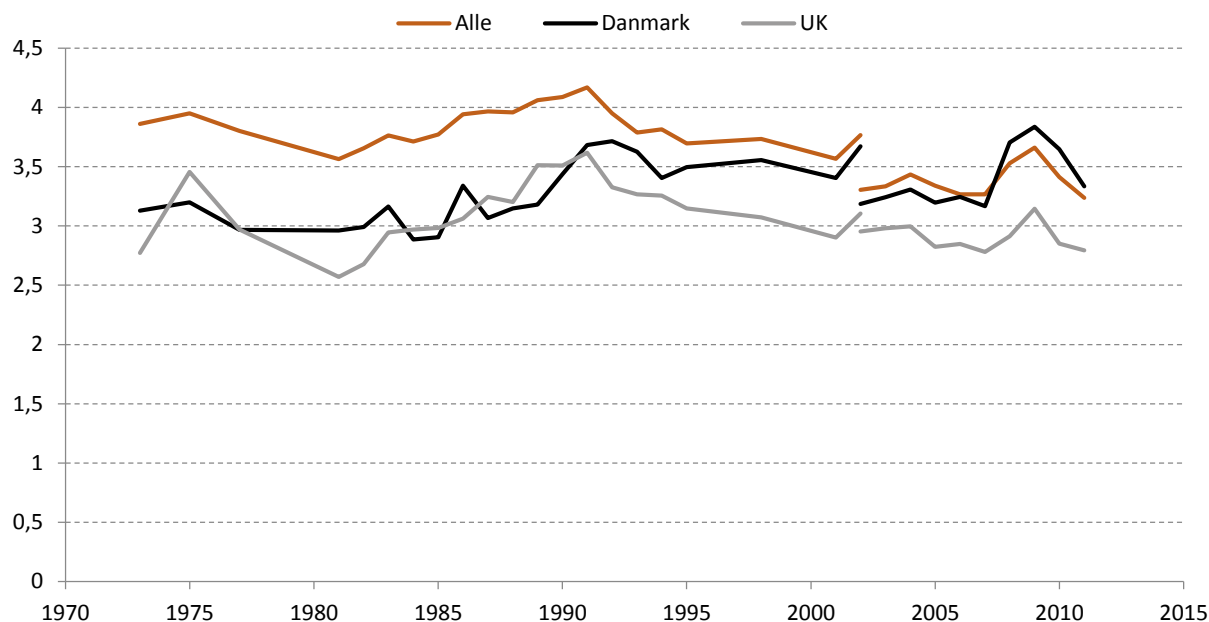
Med Maastricht-traktaten i 1992 blev EU transformeret fra et økonomisk samarbejde til en politisk union. Det var en udvikling, som et flertal af danskerne modsatte sig, og de stemte nej til Maastricht-traktaten i 1992. Året efter fik Danmark de fire Edinburgh-forbehold, hvoraf tre stadig er aktivt gældende. Siden dengang har danskernes holdning til EU gradvist nærmet sig det europæiske gennemsnit. Den økonomiske krise – heraf den europæiske statsgældskrise – betød, at der opstod større hård EU-skepsis i en række europæiske lande fra 2011. Den britiske EU-opbakning ligger fortsat under det europæiske gennemsnit op igennem 1990'erne og i 2000'erne.

⁸ Fordi spørgsmålene i Eurobarometer ændres over tid, ændrer indeks-spørgsmålene sig tilsvarende. De er konsistente fra 2002-2009. I 2010-2011 ændrer spørgsmålene ordlyd. Heraf bruddet i Figur 1. Indeks fra 1973 til 2002 er fra Mannheim akkumulative Eurobarometer datasæt. For at sikre konceptet "hård EU-skepsis" er konsistent mellem de nye indeksvariable fra 2002 og fremefter, er en separat kontrol variable for hård EU-skepsis inkluderet i en mere detaljeret udgave af Figur 1 (ikke rapporteret her). Dette robusthedstjek viser, at der er stærk korrelation mellem indekstallene benyttet i hele Figur 1, skønt spørgsmålene, som konstituerer indekset, ændrer karakter undervejs.

Danskerne EU-positive over tid

Danskerne deler ikke briternes hårde EU-skepsis. Tværtimod er der stor dansk støtte til EU-medlemskabet over tid, som det ses i Figur 1. Således er Danmark faktisk til tider mere EU-positiv end den gennemsnitlige europæer. Derimod er briterne konsekvent at finde langt under det europæiske gennemsnit.

Figur 1 Opbakningen til EU-medlemskab i Danmark, Storbritannien og EU's medlemslande (1970-2012)

Anm.: Indeks baseret på fem skiftende spørgsmål fra Eurobarometer. Se fodnote 8 for detaljeret beskrivelse af indeks-konstruktion. Databrud skyldes ændring af indeks-spørgsmål.

Kilde: Eurobarometer data fra Mannheim akkumulative datasæt (1973-2002) (ICPSR 4357)
Eurobarometer 70.1 (2008); 72.4 (2009); 74.2 (2010); 76.3 (2011); 78.1 (2012); 80.1 (2013); 81.4 (2014) Downloaded from ICPSR.

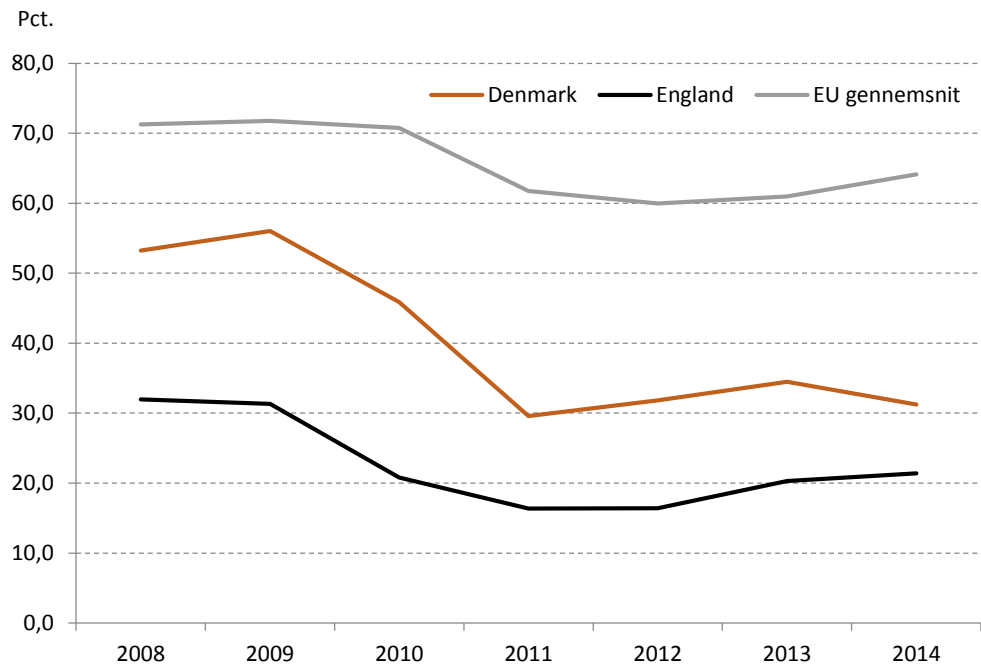
Frivilligt uden for euroen

Storbritannien er ikke medlem af euroen. Både Danmark og Storbritannien har frivilligt valgt at stå uden for euroen. For at adressere de makroøkonomiske udfordringer som opstod i kølvandet af finanskrisen og den efterfølgende statsgældskrise blev samarbejdet mellem de forskellige eurolande stadig tættere. Dermed opstod en frygt blandt ikke-eurolande, at disse tiltag kunne være en barriere for samhandel i det indre marked for ikke-euro-medlemslande. Herudover frygter man, at skattebetalere i ikke-euro-medlemslande kan komme til fremtidigt at hæfte for underskud inden for Eurozonens økonomier. Dette spørgsmål adresseres i Camerons genforhandlingsplan (se Boks 1, punkt 1).

Ikke støtte til euroen

Modvilje mod integration inden for euroen defineres som blød EU-skepsis. Der er hverken britisk eller dansk opbakning til euro-medlemskabet, som det ses i Figur 2. Opbakningen til euroen har været støt dalende i begge lande særligt i perioden under statsgældskrisen. Derimod har opbakningen til euroen blandt de andre EU-lande været høj og nogenlunde stabil i perioden 2008-2014.

Figur 2 Opbakning til Euroen: Danmark, Storbritannien og gennemsnit for EU (2008-2014)

Anm.: Egne beregninger baseret på Eurobarometer data. Det europæiske gennemsnit inkluderer alle EU-medlemslande, både dem, som er medlem og ikke medlem af euroen.

Kilde: Eurobarometer 70.1 (2008); 72.4 (2009); 74.2 (2010); 76.3 (2011); 78.1 (2012); 80.1 (2013); 81.4 (2014) Downloaded from ICPSR

3. Hvad består opbakning til EU-medlemskabet af i Storbritannien og Danmark?

Politiske områder som har betydning for EU-skepsis

Det er også relevant at kigge på, hvilke politiske dimensioner som forårsager britisk EU-skepsis. Er briterne f.eks. mere venligt stillede over for europæisk integration, når det kommer til uddannelse og forskning end når det gælder integrationen af immigrationspolitikker? På den måde kan vi forudse, hvilke politiske områder som kan forventes debatteret under den kommende britiske EU-kampagne, og hvor dansk og britisk EU-skepsis adskiller sig væsentligt fra hinanden.

For at få større forståelse for, hvad der forårsager den britiske og danske opbakning til EU-medlemskabet, viser Tabel 1 resultaterne fra en regressionsanalyse af en række politiske områder og deres betydning for henholdsvis briternes og danskernes holdning til EU. Holdning til EU er den afhængige variable. Den er målt med følgende indikator: "Generelt vil du sige, at (Storbritanniens/Danmarks) medlemskab af EU er en (1) god ting, (2) hverken en god eller dårlig ting eller (3) en dårlig ting?"⁹

Øverst i Tabel 1 vises en række politiske områder, som er relevante for EU-samarbejdet. Disse inkluderer blandt andet handel, beskæftigelse og videnskab og forskning. Spørgsmålet om, hvorvidt disse politiske områder bør være en del af det europæiske samarbejde lyder: "Hvis (Storbritannien/Danmark) var uden for EU, synes du så vi ville være bedre, værre eller hverken bedre eller værre stillet på hvert af de følgende politiske områder? (1) bedre; (2) hverken eller, eller (3) værre."¹⁰

Baggrundsvariable vigtige

Herudover inkluderer analysen også en række standard baggrundsvariable som alder, ideologi (placeret på en klassisk højre-venstre skala), og medieforbrug som indikator for politisk observans samt køn, uddannelsesniveau og bopæl (land vs. by).¹¹ Skiftende undersøgelser har vist, at disse variable har signifikant betydning for holdninger til EU. Tabel 1 viser kun de variable, som havde en statistisk signifikant betydning for opbakningen til EU-medlemskabet. Tabel 2 i Appendiks, viser de fulde modeller over analysens resultater.

Det er væsentligt at understrege af dette notat beror på de nyeste tilgængelige tal, som blev offentliggjort i første halvår 2015. Analysen kan derfor ikke medtage effekter eller ændringer i holdningsdannelse, som den massive flytningestrøm medførte i andet halvår 2015. Det må forventes, at den politiske udvikling på dette område i andet halvår 2015 har betydning for analysens resultater. Men data er endnu ikke offentliggjort fra Europa-Kommissionen, som omhandler denne periode

⁹ Direkte oversat fra følgende spørgeskema-spørgsmål: "Generally speaking, do you think that Britain/Denmark's membership of the EU is...? A good thing, a bad thing, neither a good nor a bad thing" (Eurobarometer 82.4)

¹⁰ Direkte oversat fra følgende spørgeskema-spørgsmål: "If Britain/Denmark was outside the EU, do you think it would do better, worse, neither better nor worse in each of the following areas?" (Eurobarometer 82.4)

¹¹ Datasættet giver desværre ikke mulighed for at anvende indkomstvariable som kontrolvariable.

Tabel 1 Hvilke politiske områder bestemmer britisk og dansk opbakning til EU-medlemskabet?

	(1)	(2)	(3)	(4)
Variable	Britisk EU-støtte	Britisk EU-støtte	Dansk EU-støtte	Dansk EU-støtte
<i>Politiske områder</i>				
Handel	0.224*** (0.0401)	0.234*** (0.0436)	0.225*** (0.0481)	0.219*** (0.0514)
Beskæftigelse	0.154*** (0.0427)	0.153*** (0.0451)	0.114*** (0.0408)	0.0930** (0.0427)
Udenrigsanliggender	0.127*** (0.0397)	0.121*** (0.0417)	0.0902** (0.0391)	0.0979** (0.0412)
Immigration	0.0457 (0.0388)	0.0523 (0.0410)	0.0962*** (0.0358)	0.0978** (0.0382)
Industri	0.103** (0.0409)	0.0917** (0.0431)	0.0320 (0.0453)	0.0271 (0.0474)
Økonomi	0.122*** (0.0438)	0.100** (0.0462)	0.214*** (0.0419)	0.189*** (0.0447)
<i>Socio-demografiske variable</i>				
Medieforbrug ¹		0.0950* (0.0539)		-0.0132 (0.0595)
Køn (0=Mand)		0.0504 (0.0512)		-0.0890* (0.0520)
<i>Uddannelsesniveau²</i>				
>22 år ved endt uddannelse		0.228*** (0.0730)		0.260** (0.120)
Studerende		-0.000745 (0.146)		0.286* (0.160)
Konstant	1.465*** (0.0841)	1.466*** (0.158)	0.556*** (0.114)	0.411** (0.195)
Observationer	791	693	613	561
R ²	0.426	0.450	0.407	0.410

Anm.: Standardfejl i parentes *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1. "Ved ikke" besvarelser frakodet alle variable.

¹ Medieforbrug kodet som en binær variable (0=Ja, har konsulteret medierne ang. Europa-Parlamentet; 1=Nej, har ikke konsulteret medierne ang. Europa-Parlamentet); ² Uddannelsesniveau er inkluderet som indikatorvariabel. Referencekategorien er (0= alder over 18 år ved færdiggjort uddannelse).

Kilde: Eurobarometer, 2015

Økonomien betydning for EU-opbakning

En positiv koefficient i Tabel 1 viser, at et bestemt politiske område har en signifikant positiv betydning for opbakning til EU-medlemskabet. Med andre ord kan vi se, hvilke politiske områder, der er vigtige for opbakningen til EU-medlemskabet. I de to første modeller ser vi, at særligt handel, beskæftigelse, udenrigsanliggender, industri og økonomi har stærk betydning i Storbritannien for opbakningen til EU-medlemskabet. Denne effekt forsvinder ikke, selv om der kontrolleres for alder, ideologisk tilhørsforhold, medieforbrug, køn, uddannelsesniveau og urbanisering.

Dansk EU-skepsis lig briternes

Under debatten om briternes genforhandling er det ofte blevet anført, at danskerne er briternes europapolitiske "soulmate".¹² Men består dansk opbakning til EU-medlemskabet også primært af de samme politiske dimensioner, som det ses i Storbritannien? Dansk opbakning til EU-medlemskabet udgøres i høj grad af, at man ligesom briterne vægter samarbejdet inden for handel, beskæftigelse, udenrigsanliggende og økonomisk udvikling højt, og danskerne mener det vil have stærke negative konsekvenser på disse områder, hvis Danmark forlod unions samarbejdet.

Immigration: Forskel mellem Danmark og Storbritannien

Men der eksisterer også en væsentlig forskel mellem, hvad der forårsager dansk og britisk opbakning til EU-medlemskabet. Den fælles indsats inden for immigration på europæisk plan har stærk betydning for dansk opbakning til EU-medlemskab. Det har den ikke for briterne. Dette understøtter en tidligere Krakaanalyse, som viser, at briterne primært ønsker at adressere immigrationsspørgsmålet nationalt, hvorimod danskerne både ønsker at adressere immigrationsproblematikken på europæisk og nationalt plan.¹³

Britisk afstemning primært om immigration

Immigrationsspørgsmålet er særligt interessant i relation til den forestående britiske afstemning. Det gælder både den immigration, som foregår inden for det frie marked, hvor særligt Storbritannien har oplevet en tilstrømning af arbejdskraft fra den tidligere østeuropæiske blok, som nu er medlemmer af EU. Men det gælder også den immigration som kommer til EU udefra fra konfliktområder eksempelvis i Syrien eller Afghanistan eller økonomisk migration særligt fra Afrika. Det er altså interessant, at briternes opbakning til EU-medlemskabet ikke skyldes immigrationsspørgsmålet. Det kan muligvis betyde, at briternes EU-skepsis er af mere grundlæggende institutionel karakter, eksempelvis suverænitetsproblematikken. Denne mulighed kan dog ikke dokumenteres med det foreliggende datagrundlag.

Beskæftigelse vigtig for opbakning til EU-medlemskabet

Men beskæftigelse har også en betydning for EU-skepsis. Både i Danmark og i Storbritannien er opbakning til EU-medlemskabet stærkt determineret af en bekymring for beskæftigelsen, hvis man ikke var EU-medlem. I det beskæftigelsen er en del af immigrationsdebatten (i.e. den frie vandrings af arbejdstagere), er der særligt interessant, at EU-opbakning er fulgt af en bekymring for beskæftigelsen *hvis ikke* landet var medlem og ikke omvendt. Det tyder på, at beskæftigelsesdebatten er en nuanceret debat, hvor store dele af befolkningen ser det overordnede positive i at have åbne grænser for arbejdstagere inden for EU.

Industriens vilkår afgør britisk EU-skepsis

En anden væsentlig forskel mellem Storbritannien og Danmark er, hvorvidt bekymringen for industriens vilkår har betydning for EU-opbakning. Dette ses i udpræget omfang i Storbritannien, men ikke i Danmark.

¹² <http://www.theguardian.com/global/2015/oct/18/brexit-what-european-leaders-think-merkel-hollande>

¹³ <http://kraka.org/node/1951>

4. Appendiks: Hele output fra regressionsanalysen (Tabel 1)

Tabel 2 Hvilke politiske områder bestemmer britisk og dansk opbakning til EU-medlemskabet? Hele output fra regression.

VARIABLE	(1) Britisk EU-støtte	(2) Britisk EU-støtte	(3) Dansk EU-støtte	(4) Dansk EU-støtte
<i>Politiske områder</i>				
Handel	0.224*** (0.0401)	0.234*** (0.0436)	0.225*** (0.0481)	0.219*** (0.0514)
Beskæftigelse	0.154*** (0.0427)	0.153*** (0.0451)	0.114*** (0.0408)	0.0930** (0.0427)
Videnskab og forskning	0.00282 (0.0401)	-0.0251 (0.0420)	0.0258 (0.0447)	0.0157 (0.0471)
Udenrigsanliggender	0.127*** (0.0397)	0.121*** (0.0417)	0.0902** (0.0391)	0.0979** (0.0412)
Uddannelse	0.0577 (0.0442)	0.0314 (0.0464)	-0.00158 (0.0436)	0.0202 (0.0460)
Landbrug	-0.0275 (0.0374)	-0.0404 (0.0396)	0.0349 (0.0335)	0.0333 (0.0345)
Immigration	0.0457 (0.0388)	0.0523 (0.0410)	0.0962*** (0.0358)	0.0978** (0.0382)
Sundhed	0.0339 (0.0451)	0.0541 (0.0486)	0.00252 (0.0420)	0.0165 (0.0444)
Kønspolitik	-0.0390 (0.0505)	-0.0552 (0.0528)	-0.0642 (0.0468)	-0.0463 (0.0493)
Miljø	-0.00822 (0.0433)	-0.0132 (0.0451)	0.0275 (0.0355)	0.0248 (0.0376)
Industri	0.103** (0.0409)	0.0917** (0.0431)	0.0320 (0.0453)	0.0271 (0.0474)
Leveomkostninger	-0.00576 (0.0413)	0.0163 (0.0438)	0.0373 (0.0395)	0.0515 (0.0418)
Energi	0.0398 (0.0421)	0.0459 (0.0436)	0.0128 (0.0427)	0.00439 (0.0453)
Økonomi	0.122*** (0.0438)	0.100** (0.0462)	0.214*** (0.0419)	0.189*** (0.0447)
Databeskyttelse	-0.0178 (0.0428)	0.0130 (0.0452)	-0.0256 (0.0401)	-0.0148 (0.0429)
<i>Socio-demografiske variable</i>				
Alder ¹		0.00149 (0.00159)		0.00142 (0.00174)
Ideologi (0=Venstre)		-0.0150 (0.0137)		0.00675 (0.0109)
Medieforbrug ²		0.0950* (0.0539)		-0.0132 (0.0595)
Køn (0=Mand)		0.0504 (0.0512)		-0.0890* (0.0520)
<i>Uddannelsesniveau³</i>				
18-21 år ved endt uddannelse		0.0891 (0.0623)		0.156 (0.124)
>22 år ved endt uddannelse		0.228*** (0.0730)		0.260** (0.120)
Studerende		-0.000745 (0.146)		0.286* (0.160)
Ingen uddannelse				0.252 (0.177)
<i>Urbanisering⁴</i>				
Mindre bymæssig bebyggelse		-0.0234 (0.0668)		0.0437 (0.0698)
Større bymæssig bebyggelse		-0.00948 (0.0707)		-0.0301 (0.0843)
Konstant	1.465*** (0.0841)	1.466*** (0.158)	0.556*** (0.114)	0.411** (0.195)
Observationer	791	693	613	561
R ²	0.426	0.450	0.407	0.410

Anm.: Standardfejl i parentes *** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$. "Ved ikke" besvarelser frataget alle variable.

¹Aldersvariablen er centreret om gennemsnittet. ²Medieforbrug kodet som en binær variable (0=Ja, har konsulteret medierne ang. Europa-Parlamentet; 1=Nej, har ikke konsulteret medierne ang. Europa-Parlamentet); ³Uddannelse er inkluderet som indikatorvariabel. Referencekategorien er (0= over 18 år ved færdiggjort uddannelse); ⁴Urbanisering inkluderet som en indikatorvariable. Referencekategorien er (0=landlige områder og/eller landsby).

Kilde: Eurobarometer, 2015